

Schriftelijke inbreng Stichting Meer Dan Gewenst t.b.v. rondetafelgesprek rapport Staatscommissie Herijking Ouderschap op 18 mei 2017

Introductie:

Meer Dan Gewenst is, als stichting die zich bezighoudt met het roze ouderschap en met regenbooggezinnen, blij met de adviezen opgenomen in het rapport “kind en ouders in de 21ste eeuw”. Wij onderschrijven deze aanbevelingen en zijn blij met de steun van de regering m.b.t. dit voorstel, dat recht doet aan de belangen van de kinderen, maar ook die van de ouders, draagmoeders en donoren.

Wij roepen de Tweede Kamer op om zo spoedig mogelijk wetgeving te initiëren in lijn met het Rapport en vragen bovendien de toekomstige coalitiepartijen om een afspraak over steun aan wetgeving in lijn met het Rapport op te nemen in het regeerakkoord.

Voor kinderen die opgroeien in meer oudergezinnen en kinderen die geboren worden dankzij draagmoederschap is het essentieel dat dit gezin wordt beschermd en dat wordt erkend dat er vaak meer dan 2 feitelijke ouders zijn; soms zijn er 2 papa’s en 2 mama’s die samen kinderen grootbrengen.

Wij zien dat de Staatscommissie, tijdens haar uitvoerige onderzoek, oog heeft gehad voor de problemen die zij signaleren voor roze gezinnen in de praktijk. De (roze)ouders die de commissie heeft gehoord, worden op diverse plaatsen in het rapport aangehaald om aan te geven waarom er aangepaste wetgeving nodig is.

Meerouderschap:

Het stichten van een gezin d.m.v. meerouderschap is een zeer wel overwogen keuze. Vaak gaan er jaren van informatie inwinnen, onderzoeken, praten en nog meer praten aan vooraf.

Meerouderschap komt steeds vaker voor in Nederland. Of dit nu een lesbisch paar is dat bewust en weloverwogen voor kinderen kiest met een man, een heterovrouw met een homopaar, of een lesbisch paar met een homopaar is. Dit merken wij iedere keer weer bij onze informatiebijeenkomsten. Elke bijeenkomst mogen wij meer bezoekers verwelkomen. Op dit moment hanteren wij zelfs wachtlijsten om de bezoekersaantallen van onze informatiebijeenkomsten te reguleren.

Er bestaat grote behoefte aan een wettelijke inbedding, en met het groeiend aantal intentionele meeroudergezinnen neemt de vraag alleen maar toe. Daarom pleit Meer Dan Gewenst samen met het COC daar al jaren voor, en boden we u in oktober 2016, samen met Ouders van Nu, een petitie aan met bijna vijfduizend handtekeningen.

De problemen waar dit soort gezinnen wegens gebrek aan een wettelijke regeling nu nog tegenaan loopt, vallen in tweeën uiteen.

Ten eerste is er het gebrek aan erkenning: de wet miskent het bestaan van het gezin waarin de kinderen leven. Terwijl ze drie of vier ouders hebben, doet de wet net alsof het er maar één of twee zijn. Net alsof de andere ouders alleen maar voor spek en bonen meedoen. Dat is pijnlijk en niet uit te leggen.

Ten tweede krijgen de kinderen en hun ouders te maken met tal van praktische problemen, die met een goede regeling kunnen worden opgelost. Verder ondervinden kinderen financiële nadelen, bijvoorbeeld omdat er (veel meer) belasting moet worden betaald over een studietoelage of een erfenis van hun derde of vierde ouder. Als de ‘officiële’ ouders wegvallen bij een scheiding of overlijden, is het onzeker of een kind verder mag worden opgevoed door z’n derde of vierde ouder.

Het zijn slechts enkele voorbeelden van problemen waar meeroudergezinnen tegenaan lopen bij gebrek aan een goede regeling. Om die problemen op te lossen pleit Meer Dan Gewenst voor een snelle introductie van een goede meerouderschapsregeling.

Draagmoederschap

Hoewel draagmoederschap vooral door heteroseksuele koppels gebruikt wordt als methode om hun kinderwens te vervullen, maken ook LHBTI's steeds meer gebruik van draagmoederschap. Vooral op specifiek op homomannen met een kinderwens gerichte informatiebijeenkomsten, zien wij een groei in zowel het aantal geïnteresseerden als hun voorkeur voor draagmoederschap.

Een draagmoederschapstraject is vaak een zeer wel overwogen keuze. Er gaan jaren van onderzoeken, informatie inwinnen en gesprekken aan vooraf. Voor de wensouders en de draagmoeder is dit een heftig, zwaar en emotioneel belastend traject. Waarbij wij bovendien de belangen van de eventuele eiceldonor onder de aandacht willen brengen.

Vaak wordt een en ander bemoeilijkt doordat uitgeweken moet worden naar het buitenland waarbij er onzekerheid kan bestaan over de positie van het kind na de geboorte; kunnen wensouders hun kind wel mee naar Nederland nemen bijvoorbeeld?

Afgezien van strafrechtelijke bedreiging op het openbaar op zoek gaan naar een draagmoeder, is er voor draagmoederschap in Nederland thans geen enkele wetgeving.

Voor het kind is het van groot belang dat de juridische positie overeenkomt met zijn bedoelde positie binnen het wensgezin.

Wij menen dan ook dat de Staatscommissie een evenwichtige regeling voorstelt, met oog voor het belang van het kind, de draagmoeder en de wensouders.

Overige

Aanvullend op de hierboven benoemde punten is het van belang dat er een goede regeling komt m.b.t. bevallings- en ouderschapsverlof. Bij zowel meerouderschap als ook in de situatie dat wensouders hun gezin vormen dankzij een draagmoeder, is het in het belang van het kind dat deze ook op de beste wijze kan hechten aan zijn ouders. Afgezien van enkele in de private sector geldende arbeidsvoorwaarden, is hier op dit moment geen goede regeling of wetgeving voor. Meer specifiek merken wensouders die met hulp van een draagmoeder ouder worden, dat ten hoogste de juridische vader (als hij dat al is door de geboorte) in aanmerking komt voor twee dagen bevallingsverlof. Hoe men de zorg moet opvangen tot het kind (na drie maanden) in de kinderopvang terecht kan, moeten deze wensouders zelf maar oplossen.